

Green Deal IFMSA-NL

Dé handleiding voor interne verduurzaming van IFMSA-NL

IFMSA-NL

IFMSA-NL
uniting students for global health

Green Deal IFMSA-NL

Copyright © 2021
Act4Health – Advocacy Group Climate Change and Health, IFMSA-NL
Gebruik en overname van de teksten, ideeën en resultaten uit deze publicatie is vrijelijk toegestaan, mits contact met ons wordt opgenomen en bronvermelding wordt vermeld.

Coördinator en contactpersoon: Juliette Mattijsen | act4health@ifmsa.nl.
Auteurs: Anouk Nusselder, Amrish Nanhu, Britt Vegting, Juliette Mattijsen, Laura Warmerdam, Loraine Reichwein, Nienke Visser en Saifali Ahmed.
Vormgeving en layout: Maarten Manten.

Contactgegevens IFMSA-NL:
Isa Witteveen, bestuurslid projecten & activiteiten | bpa@ifmsa.nl.

Postadres
Joan Muyskensweg 38
Postbus 8628
1114 AN, Amsterdam

De Advocacy Group Act4Health bestaat uit:
Aimée de Croon, Anouk Nusselder, Britt Vegting, Emma Goslin, Iris Blom, Juliet Godthelp, Juliette Mattijsen, Laura Warmerdam, Loraine Reichwein, Maarten Manten en Nienke Visser.

Voorwoord

Beste lezer,

Voor je ligt de Green Deal IFMSA-NL, dé handleiding voor de interne verduurzaming van IFMSA-NL. Dit document is geschreven door IFMSA-NL's advocacygroep Act4Health, die zich inzet voor verduurzaming en bewustwording van de gezondheidsgevolgen van klimaatverandering.

Klimaatverandering is het grootste gezondheidsprobleem is van de 21e eeuw. Aangezien wij, jongeren, de generatie zijn die de meeste schade zullen ondervinden van de klimaatcrisis, is het uitermate belangrijk dat wij ons hiervoor actief uitspreken en het heft in eigen handen nemen.

Met het aannemen van het Policy Document Klimaatverandering en Gezondheid is IFMSA-NL de verbintenis aangegaan om zich zowel extern als intern in te zetten voor verduurzaming. Dit document richt zich op het laatste. Wij streven naar het volgende doel: IFMSA-NL is een van de eerste jongere studentenorganisaties in de gezondheidssector die een CO2 neutraal beleid handhaaft in al haar activiteiten om zo het 'lead by example' beleid te implementeren.

In dit document staan verschillende aandachtspunten beschreven omtrent het verduurzamen van onze geliefde vereniging/organisatie, inclusief concrete adviezen die op lokaal en nationaal niveau geïmplementeerd kunnen worden. De actiepunten in dit document zijn gebaseerd op de huidige kennis van klimaatverandering en verduurzaming, de doelstellingen in het IFMSA-NL Meerjarenplan 2019-2022, en het Policy Document Klimaatverandering en Gezondheid.

Deze handleiding bevat verschillende adviezen en concrete actiepunten die ondernomen kunnen worden om de ecologische impact van onze vereniging te beperken. De acties kunnen geïmplementeerd worden door alle vrijwilligers: van nieuwe leden tot dino's, van lokale commissies tot nationale OC's, van DB's tot de Combi.

Hoewel deze handleiding richtlijnen en adviezen bevat, en dus niet bindend is, hopen wij dat iedere vrijwilliger zijn of haar verantwoordelijkheid neemt en onze adviezen ter harte neemt. Alleen met de gebundelde inzet van al onze vrijwilligers kunnen wij verandering teweeg brengen en volledig handelen volgens een 'practice what you preach' principe.

Let's change the way we eat, let's change the way we live, and let's change the way we treat each other. You see the old way wasn't working, so it's on us, to do what we gotta do to survive.

- Tupac Shakur

Inhoudsopgave

01 — Kennis bevorderen

02 — Duurzame projecten opzetten

03 — Materialen en afval

04 — Duurzaam voedsel

05 — Duurzaam reizen

06 — Duurzaam bankieren

07 — Kleding industrie

08 — Implementatie en coördinatie

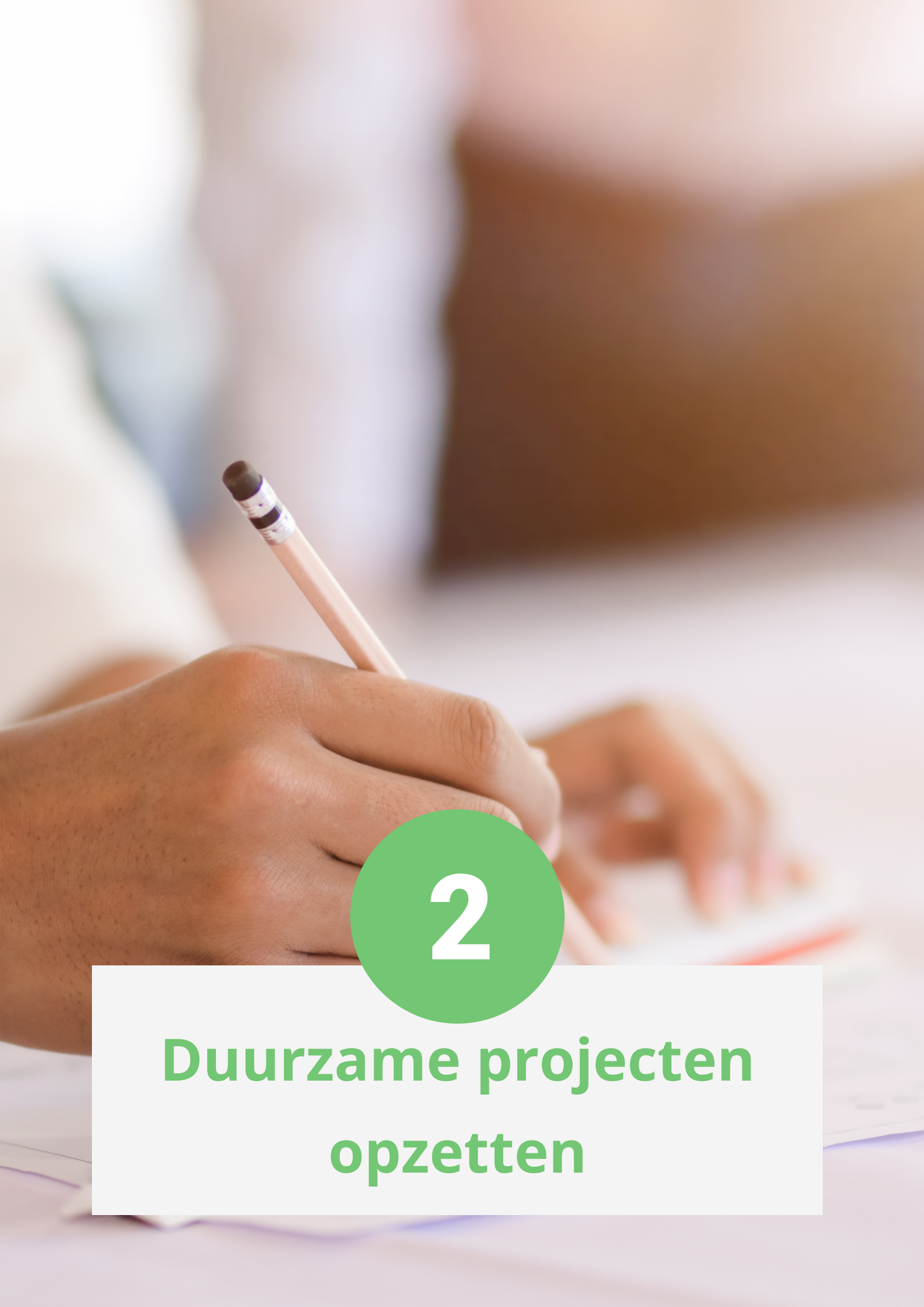
1

Kennis bevorderen

01 – Kennis bevorderen

Om binnen IFMSA-NL duurzaam beleid te voeren, duurzame projecten te organiseren en duurzame keuzes te maken, is het belangrijk dat er voldoende kennis is bij de vrijwilligers. Hiervoor zal er op verschillende niveaus kennis, vaardigheden en tools moeten worden bijgebracht (1). Hiervoor is het volgende nodig:

- In de training 'projectmanagement' een element 'duurzaamheid' incorporeren, zodat het opzetten van projecten in lijn is met het beleid van de vereniging. Dit kan bij een trainingsaanvraag extra aangegeven worden en door trainers worden uitgevoerd.
- Het ontwikkelen van een algemene training over klimaatverandering en gezondheid die door lokale vrijwilligers kan worden aangevraagd.
- Aandacht besteden aan klimaatverandering en gezondheid op IFMSA-NL's nationale evenementen, zoals AV's en TW.
- Het verzamelen van informatie en bronnen over klimaatverandering, verduurzaming en gezondheid en deze informatie beschikbaar maken voor vrijwilligers, bijvoorbeeld op de website of de NAS.
- Het gebruik maken van een mailgroep waarin informatie, nieuws en activiteiten met betrekking tot klimaatverandering, verduurzaming en gezondheid gedeeld kan worden met geïnteresseerde leden die zich daarvoor opgeven. Deze mailgroep kan beheerd worden door de Act4Health advocacy groep.

2

Duurzame projecten opzetten

02 – Duurzame projecten opzetten

Om een project op een duurzame manier te organiseren zijn er veel dingen waar je rekening mee kan houden. Onderwerpen waar veel over te zeggen is worden verderop in dit document toegelicht met suggesties om zelf een verschil te maken. Naast deze brede categorieën zijn er ook een aantal maatregelen die niet onder een specifieke, relevante categorie vallen voor IFMSA-NL maar wel in het achterhoofd gehouden kunnen worden bij het organiseren van projecten en evenementen. Deze maatregelen zijn hieronder benoemd als aanvulling op de maatregelen die verderop in dit document besproken worden. Voor grote evenementen kan bovendien het document 'IFMSA Recommendations for Sustainable and Climate-friendly Meetings' gebruikt worden (2).

Omdat uiteindelijk niet alle CO2-uitstoot voorkomen kan worden, kan hiervoor gecompenseerd worden. Dit kan onder andere door bomen te laten planten en projecten voor duurzame energie te steunen. Bij sommige producten of diensten kan CO2 direct gecompenseerd worden. Voor andere producten en diensten kan je zelf compensatie regelen via bijvoorbeeld Trees for All, Greenseat of Fair Climate Fund (3).

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Voor aanvang van een project een specifiek plan op te stellen met maatregelen en procedures om klimaat impact te reduceren. Dit document kan als inspiratiebron gebruikt worden voor het op te stellen plan.
- Bij de keuze van een accommodatie voor evenementen rekening te houden met:
  - Het selecteren van een accommodatie met een duurzaamheidsbeleid;
  - Het selecteren van een accommodatie op loop-/fietsafstand en/of met goede aansluiting op het openbaar vervoer;
  - Het selecteren van een accommodatie met opties voor reductie van energiegebruik, zoals ramen die open kunnen en lichten die automatisch uit gaan;
  - Het selecteren van een accommodatie met mogelijkheden voor reduceren van afval, hergebruik van materialen en/of recyclen;
  - Het selecteren van een accommodatie met een eco-label zoals het EU eco-label.
- Gebruik maken van opties voor het limiteren van klimaat impact die aangeboden worden door de accommodatie te stimuleren bij deelnemers.
- Symbolische of digitale bedankjes te geven aan externen in plaats van kleine hebbedingetjes waar een externe eigenlijk geen behoefte aan heeft.
- CO2 offsets af te kopen voor alle uitgaven. De CO2-uitstoot van een organisatie en van evenementen kan bijvoorbeeld berekend worden met de CO2-calculator van Climate Neutral Group. Gebruik het keurmerk Gold Standard om te controleren of een project ter compensatie betrouwbaar is.

3

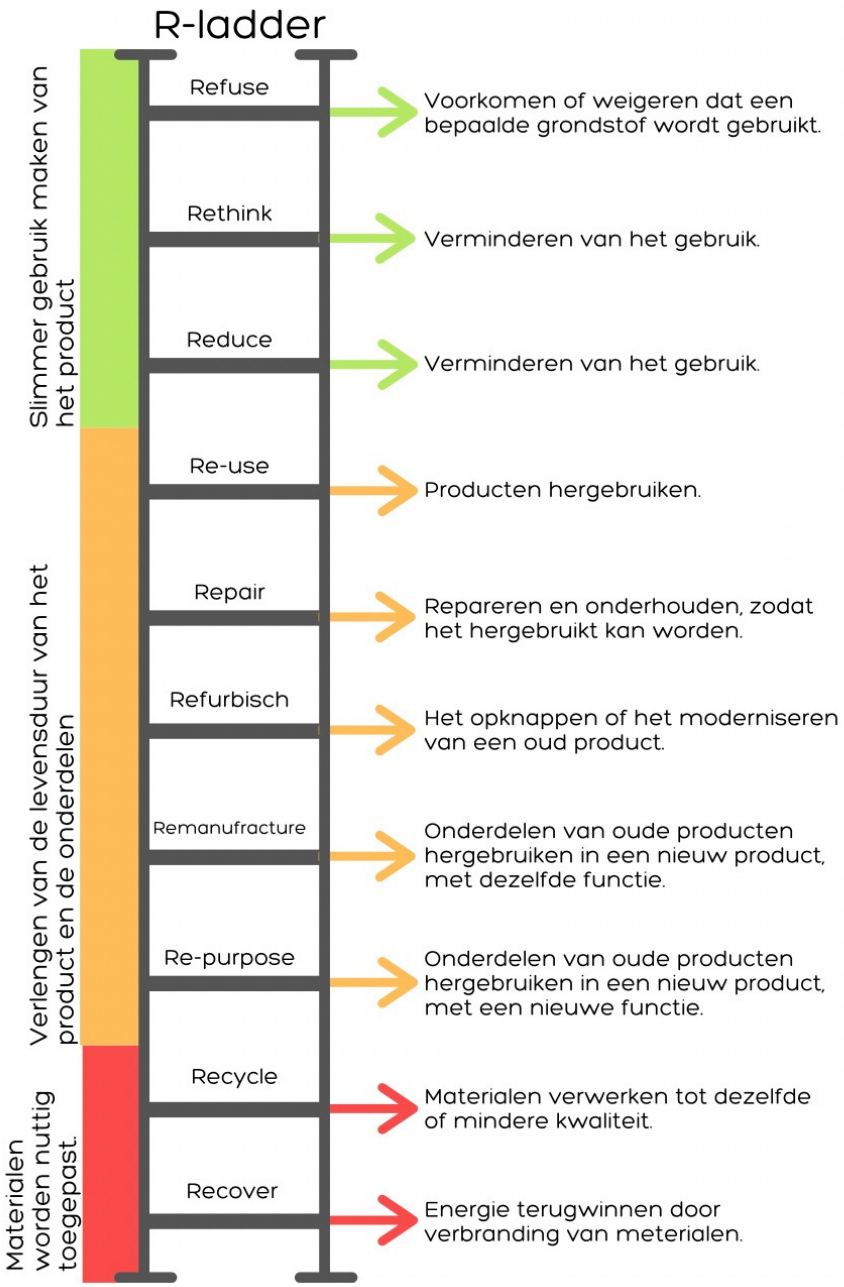
Materialen en afval

03 – Materialen en afval

Plastic is een groot probleem in het milieu. Vooral bekend is de grote plastic soep in de Grote Oceaan. De grootste oorzaak van deze plastic soep is single-use plastic, oftewel plastic voor eenmalig gebruik (4). Naast deze grote macroscopische vorm van plastic in het milieu, is er ook steeds meer aandacht voor microplastics. Dit zijn deeltjes plastic zo klein dat ze onzichtbaar zijn voor het blote oog. Ze ontstaan onder andere door uiteenvallen van zwerfafval maar worden ook gebruikt in de productie van bijvoorbeeld make-up. Deze kleine deeltjes worden gevonden in oppervlaktewater en komen zo in onze voedselketen terecht. Wat hiervan precies de gevolgen op het milieu en gezondheid zijn is nog niet goed bekend, maar verstoring van hormoonhuishouding is een van de gesuggereerde gezondheidseffecten (5). Van veel materialen is het lastig om te zeggen wat de milieubelasting is. Afwegingen waar je rekening mee kan houden zijn (6):

- Papier heeft lagere broeikasgasuitstoot dan plastic en hout is hernieuwbaar, maar papier is minder sterk dus vaak is meer papier nodig dan plastic. Bovendien kost een productiebos voor papier veel ruimte.
- Een grote verpakking is milieuvriendelijker dan meerdere kleine verpakkingen, maar alleen als de hele inhoud opgemaakt wordt.
- Glazen statiegeldflessen zijn heel milieuvriendelijk, maar eenmalig bruikbare glazen flesjes heel milieuonvriendelijk. Hetzelfde geldt voor plastic flessen.
- Eenmalig plastic is beter voor het milieu dan eenmalig glas zo lang het minstens 6 keer lichter is dan het glas (bijna altijd het geval). Denk hierbij aan verpakkingen van bijvoorbeeld sauzen, soep en broodbeleg.
- Blikjes van staal zijn milieuvriendelijker dan blikjes van aluminium.
- Bioplastic heeft soms een lagere CO2-uitstoot dan gewoon plastic, maar wordt meestal nog niet apart gerecycled en er zijn kunstmest, bestrijdingsmiddelen en veel landbouwgrond nodig. Daarnaast is de composteerbaarheid van bioplastics niet altijd betrouwbaar en treedt veel verwarring op tussen normale en bioplastics.

Om milieu impact te minimaliseren bij gebruik van materialen kan het systeem van 7 R'en gebruikt worden: rethink, refuse, reduce, repurpose, reuse, recycle, rot. Denk na over de impact van je keuzes en de noodzaak van een product, weiger milieu-onvriendelijke opties, minimaliseer gebruik van je producten in het algemeen, geef producten die je niet meer nodig hebt een nieuw doel, hergebruik producten, recycle producten en composteer je groenafval (7).

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Producten in te kopen die voldoen aan duurzaamheidseisen. Voor verschillende productgroepen kunnen keurmerken hiervoor gevonden worden in de Keurmerkenwijzer van Milieu Centraal.
- Tweedehands producten aan te schaffen in plaats van nieuwe producten. Dit is bovendien financieel voordeliger.
- Producten te delen met andere comités en/of verenigingen. Denk hierbij aan een partytent, videocamera, herbruikbaar servies, etc. Dit is ook financieel voordeliger.
- Kapotte producten te (laten) repareren in plaats van weggooien en iets nieuws te kopen.
- Producten waar geen behoefte meer aan is in te leveren bij een kringloopwinkel.
- Oplaadbare batterijen te gebruiken.
- Plastic wegwerpservies te vervangen door herbruikbaar servies en indien dat niet mogelijk is door duurzame materialen zoals palmblad, rietsuiker of papier. Eventueel kunnen borden ook vervangen worden door papieren servetten.
- Gebruik van herbruikbare waterflessen te stimuleren.
- Recycle prullenbakken te installeren en afval hiermee te scheiden.
- Voedsel strategisch in te kopen. Liever ga je een keer vaker boodschappen halen op een later moment dan dat er veel voedsel overblijft.
- Voedsel in grote verpakkingen in te kopen indien mogelijk om onnodig verpakkingsmateriaal te vermijden.
- Zelf een netje mee te nemen voor onverpakt groente/fruit of het los af te rekenen.
- Boodschappentassen voor algemeen gebruik aan te schaffen en plastic/papieren wegwerptassen te vermijden.
- Producten waar statiegeld op zit in te leveren bij een inzamelingspunt.
- Whiteboards of digitale schermen te gebruiken in plaats van flip charts.
- Onnodig drukwerk te vermijden en indien drukwerk noodzakelijk is dubbelzijdig te printen op kwalitatief goed papier zodat hergebruik mogelijk is.
- Promotie vooral digitaal te laten plaatsvinden.
- Kennis te verspreiden over de voordelen van duurzaam omgaan met producten en verminderen van afval.

4

Duurzaam voedsel

04 – Duurzaam voedsel

De voedselindustrie draagt voor 30% bij aan de uitgestoten broeikasgassen in Nederland. Ruim de helft hiervan komt van de vlees- en zuivelproductie (8). Ook wordt 70 tot 80% van ons totale zoetwatergebruik in Nederland gebruikt voor de productie van voedsel. Daarnaast is in Nederland 55% van het totale landoppervlak ingericht voor agrarische doeleinden (9). Gemiddeld eten personen in Nederland 100 gram vlees per dag, en nuttigen zij 350 gram zuivelproducten. Het produceren van vlees en zuivelproducten voor consumptie is een grote last voor het milieu (10). Om in 2050 voldoende voedsel te kunnen produceren voor de groeiende wereldbevolking is het nodig om in te zetten op eiwittransitie: dit betekent dat mensen minder dierlijke eiwitbronnen moeten consumeren, en in plaats daarvan eiwitten uit plantaardige bronnen moeten halen. Daarnaast is op dit moment het nuttigen van een ongezond dieet, onder andere het consumeren van teveel vlees, vet en suiker, wereldwijd een groter risico voor morbiditeit en mortaliteit dan het nuttigen van alcohol, drugs en tabak samen. De EAT-Lancet commission stelde daarom een Planetary health diet voor welke bijdraagt aan het tegengaan van klimaatverandering door het stimuleren van de eiwittransitie en zorgt voor een 23% vermindering van de wereldwijde ziektelast (11).

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Alleen maar (duurzaam) plantaardig voedsel aan te bieden en vergoeden op alle activiteiten
- Niet méér voedsel te verbruiken dan nodig en wat overblijft mee te geven aan aanwezigen van activiteiten of af te geven bij een voedselbank
- Kennis te verspreiden over de gezondheids- en klimaatvoordelen van een plantaardig dieet
- Bij het inkopen van voedsel rekening te houden met de milieuimpact van het voedsel. Dit hangt onder andere samen met waar het voedsel geproduceerd is, in welk seizoen, en onder welke omstandigheden. Voor concrete tips en adviezen verwijzen wij naar de uitleg van Milieu Centraal. Hierbij kan ook het EKO-keurmerk gebruikt worden.

5

Duurzaam reizen

05 – Duurzaam reizen

In Nederland zorgt wegverkeer voor ongeveer 20% van de uitstoot van broeikasgassen (12). Naast een bijdrage aan het broeikaseffect, zorgen deze manieren van transport op basis van fossiele brandstoffen voor afname van luchtkwaliteit door uitstoot van fijnstof (13). Het broeikaseffect in het algemeen, maar ook luchtvervuiling en geluidsoverlast van deze vormen van transport, hebben veel negatieve gevolgen op menselijke gezondheid (14). Het reduceren van transport met behulp van fossiele brandstoffen en in plaats daarvan gebruik van duurzaam transport kan gezondheidsschade door transport dus minimaliseren. Bijkomend voordeel van actief transport, een vorm van duurzaam transport, is de vermindering van obesitas. Duurzame vormen van transport leveren daarom een win-winsituatie op met voordelen voor gezondheid en voor milieu.

Waar wegverkeer vooral nationaal en binnen Europa van belang is, zorgt de luchtvaart op internationaal niveau voor veel CO2-uitstoot, stikstofoxiden, waterdamp en aerosolen die de samenstelling van de atmosfeer veranderen, en vliegtuigstrepen die direct voor wolkvorming zorgen. Dit alles zorgt voor meer opwarming van de aarde, vermoedelijk tot wel twee keer meer dan CO2 alleen (15, 16). De Nederlandse luchtvaartsector stootte in 2018 ruim 13 miljard kilo CO2 uit en droeg hiermee zo'n 6% bij aan de totale CO2-uitstoot door de Nederlandse economie. Er werd daarnaast ruim 57 miljoen kilo NOx uitgestoten, goed voor 15% van de totale uitstoot door de Nederlandse economie. Als laatste droeg de luchtvaart voor 8% bij aan de totale uitstoot van verzurende stoffen (17). In 2005 droeg de luchtvaartindustrie (excl. effect van wolkvorming) wereldwijd bij aan ongeveer 3.5% van de door mensen veroorzaakte klimaatverandering, maar verwacht wordt dat dit in 2050 4-5% van het totaal zal zijn. Bovendien wordt verwacht dat de absolute bijdrage in 2050 ongeveer verdubbeld is ten opzichte van 200 (18).

Hieronder staan vergelijkingen voor verschillende transportmiddelen om een overwogen keuze te kunnen maken per reis (19, 20).

CO2-uitstoot per reizigerskilometer (in gram)	1 persoon	4 personen
Lopen	0	0
Fiets	0	0
(Elektrische) trein	0	0
Elektrische fiets	6	-
Elektrische scooter	17	-
Internationale trein	26	26
Touringcar	33	33
Benzine scooter	48	-
Tram	66	66
Metro	74	74
Elektrische auto	77	19
Motorfiets	119	-
Bus	140	140
Hybride auto	145	36
Diesel auto	176	44
Benzine auto	202	51
Vliegtuig >2.500 km	147	147
Vliegtuig 700-2.500 km	200	200
Vliegtuig <700 km	297	297

Tabel 1: CO2-uitstoot per reizigerskilometer (in gram) per 1 persoon in vergelijking met 4 personen.

Inzicht in de milieu impact van je specifieke reis en suggesties voor vermindering van dit effect zijn te vinden in de tool van Milieu Centraal.

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Binnen Europa vergoeding vliegreizen minimaliseren/niet vergoeden. Mogelijke opties hiervoor zijn:
  - Vliegreizen binnen Europa tot maximaal 25% te vergoeden.
  - Vergoeding van reizen met duurzame vervoersmiddelen te prioriteren bij het verdelen van het budget voor internationale reizen.
  - Vliegreizen niet te vergoeden als de reistijd met duurzame vervoersmiddelen korter dan 20 uur bedraagt.
  - N.B. Bij aantoonbare uitzonderlijke gevallen, denk aan het Bestuurslid Internationale Betrekkingen dat in korte tijd tussen verschillende internationale bijeenkomsten moet reizen, kunnen uitzonderingen gemaakt worden.
  - N.B. We zijn ons ervan bewust dat deze regels wellicht niet bij alle comités goed passen binnen de bestaande regels. We raden daarom aan de opties in de eigen context te overwegen en het doel (ontmoedigen van vliegreizen) hierbij centraal te stellen.
- Vliegen alleen te vergoeden, indien vrijwilligers CO2 offsets hebben afgekocht.
- Vanuit het Bestuurslid Internationale Betrekkingen informatie te verstrekken over duurzame reisopties aan delegatieleden.
- Delegaties voor internationale bijeenkomsten buiten Europa te verkleinen.
- Reiskosten voor auto's niet meer te vergoeden, zelfs niet bij het carpoolen, behalve bij aantoonbare uitzonderlijke gevallen.
  - Voor externen kan hierop een uitzondering gemaakt worden. Wel is dit een mogelijkheid om bewustwording bij deze externen te creëren en hen aan te moedigen voor duurzame vervoersmiddelen te kiezen.
  - Bij aantoonbare uitzonderlijke gevallen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het vervoer van grote hoeveelheden boodschappen voor evenementen.
- Informatie te verstrekken over loop- en fietsroutes en eventuele mogelijkheden voor het huren van fietsen aan deelnemers van projecten en bij interne evenementen.
- Kennis te verspreiden over de voordelen van duurzaam, in het bijzonder actief, transport voor gezondheid en milieu.

6

Duurzaam bankieren

06 – Duurzaam bankieren

Duurzaam bankieren is een gemakkelijke manier om impact te maken op de wereld. Banken lenen geld aan partijen tegen een interestpercentage. Op deze manier maken banken winst. Echter, er zijn bepaalde partijen/sectoren die geen oog hebben voor mens en milieu. Denk bijvoorbeeld aan de houtindustrie, visserij, fossiele energie en (kern)wapens. Helaas zijn ondernemingen in deze sectoren vaak erg winstgevend. Oxfam Novib is daarom in samenwerking met o.a. Amnesty International en Milieudefensie begonnen met onderzoeken waar banken in investeren. Resultaten van hun onderzoeken zijn te vinden op www.eerlijkegeldwijzer.nl/bankwijzer/.

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Haar eigen financiën via een duurzame bank te regelen, zoals de ASN of de Triodos Bank. Voor deze afweging kan gebruik gemaakt worden van de Eerlijke Bankwijzer.
- Vrijwilligers stimuleren om over te stappen naar een duurzame bank, zoals de ASN of de Triodos Bank. Voor deze afweging kan gebruik gemaakt worden van de Eerlijke Bankwijzer.
- Algemene campagne te voeren op faculteiten in de Week van het Geld over de impact van je financiële keuzes op duurzaamheid en daarmee ook op gezondheid.
- Zich financieel af te keren van instellingen en organisaties die schadelijk voor het milieu zijn en blijven, ondanks mogelijkheden tot verbetering. Bij de overweging om sponsoring van een instelling of organisatie aan te nemen, wordt aangeraden om je eerst in het duurzaamheidsbeleid van deze organisatie te verdiepen.

7

Kleding industrie

07 – Kleding industrie

De rol van de wereldwijde kleding- en schoenenindustrie is veel verder gegaan dan het voorzien in onze fundamentele menselijke behoefte. Deze industrie heeft de natuurlijke hulpbronnen van onze planeet flink aangetast, door zowel uitputting als vervuiling van natuur(21). Tussen 1996 en 2012 is het aantal gekochte kledingstukken per persoon in de EU toegenomen met 40% (22). De productie van kleding is een erg vervuilend en energie intensief proces. Jaarlijks verbruikt de kledingindustrie 1,5 biljoen liter water, draagt de kledingindustrie bij aan 20% van de industriële watervervuiling (23), en is de wereldwijde kledingindustrie verantwoordelijk voor een uitstoot van 1715 miljoen ton CO2 (22). Daarnaast draagt de kledingindustrie bij aan bodemdegradatie en destructie van regenwouden, door overgrazing, overmatig gebruik van chemicaliën, en het gebruik van plantaardige vezels, zoals rayon en viscose (23). Niet alleen heeft de productie van kleding een grote impact op mens en milieu, ook de enorme overproductie en verwerking van gedragen kleding spelen een rol. Meer dan 30% van de kleding in de kasten van EU inwoners wordt al minstens een jaar niet gebruikt, de gemiddelde levensduur van een kledingstuk is drie jaar (22), en slechts 15% van onze gebruikte kleding wordt gedoneerd of gerecycled (23). Eenmaal weggegooid belandt een groot deel van de kledingstukken in gemengd huishoudelijk afval en worden ze vervolgens naar verbrandingsovens of stortplaatsen gestuurd (22). Het wassen van synthetische vezels, zoals polyester, nylon en acryl, draagt bij aan bij vrijkomen van microplastics in oceanen. Jaarlijks eindigt 190,000 ton aan microplastics afkomstig van textiel in de oceanen (23, 24).

Tenslotte wordt kleding vaak geproduceerd in lagelonenlanden in Zuid-Oost Azië. Juist in die regio is een schaarste van drinkwater (23). Het stimuleren van deze economie heeft dus ook gevolgen op de leefbaarheid van de lokale omgeving.

IFMSA-NL kan een verschil maken door

- Algemene t-shirts en truien te maken die op lokaal, nationaal en internationaal kunnen worden gedragen. Niet-algemene kleding, zoals kleding voor specifieke evenementen, projecten, meetings of functies, zal niet worden ingekocht.
- Geen vergoeding aan te bieden voor het aanschaffen van functie-kleding en bestuurskleding niet meer te bedrukken.
- Bij het aanschaffen en laten bedrukken van kleding rekening te houden met de impact op mens en milieu van deze kleding. Gelet dient te worden op:
  - De noodzaak om nieuwe kleding aan te schaffen!
  - De gebruikte materialen en chemicaliën voor de productie van deze kleding, en de duurzaamheid en kwaliteit van de aan te schaffen kleding. Voor bedrukking van duurzame en GOTS-gecertificeerde kleding kan bijvoorbeeld het Nederlandse bedrijf Superette gebruikt worden.
  - De arbeidsomstandigheden waaronder de kleding geproduceerd is. Hiervoor kan gekeken worden naar de merken aangesloten bij de Fair Wear Foundation.
- De consumptie van kleding die eenmalig wordt gebruikt voor evenementen, bijvoorbeeld voor themafeesten of AV's, te ontmoedigen.
- Kennis te verspreiden over negatieve gevolgen van kledingindustrie voor klimaat en gezondheid

8

Implementatie en coördinatie

08 – Implementatie en coördinatie

01. Een lokale taskforce duurzaamheid

Om zo snel mogelijk een CO2 neutraal beleid te bereiken, raden wij het elk comité sterk aan om een lokale commissie of taskforce Duurzaamheid op te zetten die zich bezighoudt met onder andere de implementatie van voorgestelde veranderingen, het zoeken naar verdere opties ter verduurzaming en het adviseren van het dagelijks bestuur en commissies hierover. IFMSA-UvA heeft een Taskforce Duurzaamheid en zij staan altijd open voor vragen of samenwerkingen (duurzaamheid.uva@ifmsa.nl).

02. De lokale vicevoorzitter als interne handhaver

Als moeder der commissies is de lokale vicevoorzitter intern bij uitstek geschikt om erop toe te zien dat de projecten van het desbetreffende comité niet alleen de adviezen van de Green Deal IFMSA-NL ter harte nemen, maar zich daarnaast ook houden aan de duurzaamheidsregels van het Meerjarenplan IFMSA-NL en de duurzaamheidsrichtlijnen van het Policy Document Klimaatverandering en Gezondheid.

03. Het Bestuurslid Projecten en Activiteiten als nationale handhaver

Het BPA is op nationaal niveau de aangewezen persoon om erop toe te zien dat de National Officers, de projecten, maar ook evenementen zoals AV's, TW en congressen de adviezen van de Green Deal IFMSA-NL naleven en zich aan de duurzaamheidsregels van het Meerjarenplan IFMSA-NL en de duurzaamheidsrichtlijnen van het Policy Document Klimaatverandering en Gezondheid houden.

04. IFMSA-NL's advocacy group Act4Health

De advocacy group Act4Health, schrijvers van onder andere dit document en het Policy Document Klimaatverandering en Gezondheid, zal zich blijven inzetten voor Global Health door te werken aan duurzaamheid, zowel binnen IFMSA-NL als daarbuiten. Zo werken zij aan capacity building binnen IFMSA-NL, het opstellen van adviezen aan de organisatie, maar ook hebben zij contact met politici en andere milieu partijen.
Zij staan open voor vragen, samenwerkingen en nieuwe leden (act4health@ifmsa.nl).

Referenties

- 1. Tippett J, Farnsworth V, How F, Le Roux E, Mann P, Sherriff G. Improving Sustainability Skills and Knowledge in the Workplace Final Project Report [Internet]. 2009 [cited 2020 Aug 21]. Available from: www.sci.manchester.ac.uk
- 2. van Daalen K, Sedlak M, de Wit S, Estrella P, Haus J-M, Bähnemann B. IFMSA Recommendations for Sustainable and Climate-friendly Meetings [Internet]. Amsterdam; 2017 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://ifmsa.org/wp-content/uploads/2018/05/ IFMSA-Recommendations-for-Sustainable-and- Climate-friendly-Meetings.compressed.pdf
- 3. Milieu Centraal. Klimaatcompensatie [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https:// www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/ klimaatverandering/klimaatcompensatie/
- 4. Plastic Soup Foundation. Het Probleem Van De Plasticsoep [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.plasticsoupfoundation.org/plastic- probleem/plasticsoep/
- 5. RIVM. Microplastics [Internet]. 2020 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.rivm.nl/ microplastics
- 6. Milieu Centraal. Milieuvriendelijke verpakking kiezen [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.milieucentraal.nl/minder-afval/ verpakkingen/milieuvriendelijke-verpakking-kiezen/
- 7. AeromatiCo. The 7 R's of Sustainability [Internet]. 2018 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https:// www.aeromatico.com/the-7-rs-of-sustainability/
- 8. Voedingscentrum. Milieu en klimaat [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www. voedingscentrum.nl/encyclopedie/milieuenklimaat.aspx
- 9. Compendium voor de Leefomgeving. Kaart bodemgebruik van Nederland, 2015 | Compendium voor de Leefomgeving [Internet]. 2020 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.clo.nl/ indicatoren/nl0061-bodemgebruikskaart-voor- nederland
- 10. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Voedselconsumptiepeiling 2012-2016 [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.wateetnederland.nl/Conclusies

- 11. Willet, W. et al (2019). Food in the Anthropocene:the EAT-Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems. The Lancet, 393(10180), 447-492. doi: 10.1016/s0140-6736(18)31766-4
- 12. Rijksoverheid. Overheid stimuleert milieuvriendelijker rijden [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/auto/ overheid-stimuleert-milieuvriendelijker-rijden
- 13. E. Erickson L, Jennings M. Energy, Transportation, Air Quality, Climate Change, Health Nexus: Sustainable Energy is Good for Our Health. AIMS Public Heal [Internet]. 2017 [cited 2020 Aug 21];4(1):47–61. Available from: /pmc/articles/PMC5963114/?report=abstract
- 14. Prüss-Ustün A, Wolf J, Corvalán C, Bos R, Neira M. Preventing disease through healthy environments [Internet]. 2016 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/204585/9789241565196_eng.pdf?sequence=1
- 15. Van Velthoven P. Luchtvaart en klimaatverandering [Internet]. 2013 Sep [cited 2020 Aug 21].Available from: http://cdn.knmi.nl/system/data_center_publications/files/000/051/894/original/pdfluchtvaart_klimaat_201309_kort.pdf?1432899856
- 16. Penner JE, Lister DH, Griggs DJ, Dokken DJ, Mcfarland M. IPCC Special Report Aviation and the Global Atmosphere. 1999.
- 17. CBS. Hoeveel uitstoot veroorzaakt de Nederlandse luchtvaart? [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/luchtvaart/ hoeveel-uitstoot-veroorzaakt-de-nederlandse-luchtvaart-
- 18. Lee DS, Fahey DW, Forster PM, Newton PJ, Wit RCN, Lim LL, et al. Aviation and global climate change in the 21st century. Atmos Environ. 2009 Jul 1;43(22– 23):3520–37.
- 19. Milieu Centraal. Duurzaam vervoer [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www. milieucentraal.nl/duurzaam-vervoer/
- 20. CO2 emissiefactoren. Lijst emissiefactoren [Internet]. 2020 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https:// www.co2emissiefactoren.nl/lijst-emissiefactoren/
- 21. Quantis. MEASURING FASHION 2018 Environmental Impact of the Global Apparel and Footwear Industries Study Full report and methodological considerations [Internet]. 2018 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://quantis-intl.com/ wp-content/uploads/2018/03/measuringfashion_ globalimpactstudy_full-report_quantis_cwf_2018a.pdf

- 22. Nikolina S. Environmental impact of textile and clothes industry, what consumers need to know [Internet]. 2019 Jan [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/633143/EPRS_BRI(2019)633143_ EN.pdf
- 23. Sustain Your Style. Fashion's Environmental Impacts [Internet]. [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.sustainyourstyle.org/en/whats-wrong- with-the-fashion-industry#anchor-environmental- impact
- 24. Resnick B. Ocean plastic pollution: why our clothes are part of the problem - Vox [Internet]. 2019 [cited 2020 Aug 21]. Available from: https://www.vox.com/ the-goods/2018/9/19/17800654/clothes-plastic-pollution-polyester-washing-machine